

A Fővárosi Ítéltábla
13.Gf.40.342/2007/6.

A MAGYAR KÖZTÁRSASÁG NEVÉBEN!

A Fővárosi Ítéltábla a Sarkadi & Társai Ügyvédi Iroda (1023 Budapest, Rómer Flóris u. 55. szám, ügyintéző: dr. Balogh Ákos ügyvéd) által képviselt felperesnek a Dr. Lukovits Ügyvédi Iroda (1055 Budapest, Szt. István krt. 15. II/15. szám, ügyintéző: dr. Lukovits Péter ügyvéd) által képviselt alperes ellen 7.393.200 forint kártérítés és járulékai megfizetése iránt indított perében a Heves Megyei Bíróság 2007. május 24-én kelt G.20.101/2006/46. számú ítélete ellen a felperes részéről 49., az alperes részéről 47. és 50. sorszám alatt benyújtott fellebbezések folytán meghozta a következő

ítéletet:

A Fővárosi Ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletének nem fellebbezett részét nem érinti, fellebbezett részét helybenhagyja.

Kötelezi az alperest, hogy 15 napon belül fizessen meg a felperesnek 84.000 (nyolcvannégyezer) forint másodfokú perköltséget.

Az ítélet ellen fellebbezésnek nincs helye.

Indokolás:

A Heves Megyei Bíróság a 2007. május 24. napján kelt 6.20.101/2006/46. számú ítéletével kötelezte az alperest, hogy 15 napon belül fizessen meg a felperesnek 4.813.000 forintot, valamint annak 2006. április 12. napjától a kifizetés napjáig számított késedelmi kamatát, amely a mindenkorli késedelemmel érintett naptári félévet megelőző utolsó napon érvényes jegybanki alapkamat 7 %-kal növelt összege, valamint 419.460 forint perköltséget. Ezt meghaladóan a felperes keresetét elutasította.

Az elsőfokú bíróság által megállapított tényállás lényege szerint a felperes 2002. decemberében 8.991.250 Ft bruttó vételárért vásárolta meg a B. Kft.-től a BOBCAT S 175 típusú rakodógépet és annak tartozékait. A felperes és a munkagépek forgalmazásával és javításával foglalkozó alperes között 2006. februárjában vállalkozási szerződés jött létre szóban, amely alapján az alperes vállalta a felperes ezen munkagépére hidraulikus bontókalapács felszerelését. A felperes a munkagépet 2006. február 22-én adta át az alperes részére annak G. út szám alatti telephelyén. A szóban megállapított teljesítési határidő 2006. február 28. napja volt, majd a felek ezt szóban módosították 2006. március 1-re (az ítélet elírás folytán tartalmaz 2007. évet).

Az alperes dolgozói március 1-jén reggel 6 órai időben a korábbi sikertelen próbálkozásokat követően ismételten megkezdtek a szerelési munkákat a munkagépen, de 8 órára egyértelművé vált, hogy a felperes által igényelt berendezést a perbeni munkagépre felszerelni nem lehet. Erről értesítették a felperes műszaki vezetőjét, aki $\frac{1}{2}$ 9 óra körül átment az alperes telephelyére és közölte, hogy a munkagépet majd el fogja szállítani, de ehhez tréler kell szereznie, majd eltávozott.

Az alperes a vállalkozási díjat március 2-án visszautalta a felperes részére.

Az alperesi telephely két részből áll, az egyik a P. I. Kft.-vel kötött bérleti szerződés alapján bérelt 124 m² nagyságú raktárrész (a peres irathoz csatolt vázrajzon A betűvel jelölt terület), a másik pedig a T. Kft.-vel kötött bérleti szerződés alapján bérelt 724 m² területű bekerített szabad terület (a vázrajzon B betűvel jelölt terület). Mindkét telephely-rész a S. út ... szám, illetve a G. út .. szám alatti jelentős kiterjedésű telephely ingatlanon található. A telephely a G. út felől 2-3 méter, változó magasságú, tömör téglakerítéssel van elhatárolva, és a G. út felől rácsos fémkapun keresztül közelíthető meg. A felperes irodái az A jelű területen vannak, a G. úti kapun belül bejutva attól jobb oldalra, a B jelű alperesi telephely-rész pedig a kapu bejáratától bal oldalra. A B jelű telephely-rész egy fémkерítéssel van elkerítve az ingatlan többi részétől, és egy kétszárnyú vaskapuvall zárható le. A zárást az alperes lakattal biztosította, de a telephely S. úti oldalán szintén található egy kapu, amely általában folyamatosan nyitva van, és a telephely-komplexum területén kb. 20 cégnek van székhelye illetve telephelye. A telephely-komplexum közepén található a bejáratú rácsos vaskaputól kb. 100-150 m-re egy őrszoba, amelyet a P. I. Kft.-vel kötött megbízási szerződés alapján a megbízott N. Kft. vagyonőrei használnak, de az alperesnek sem velük, sem más céggel a telephely-részek őrzésére vonatkozóan szerződése nem volt a perbeli időszakban.

A sikertelen szerelés után az alperes dolgozói a BOBCAT munkagépet 2006. március 2-án az A jelű telephely-résztől átvitték a B jelű telephely-részre. 2006. március 2-án a napi munka befejezését követő és a 2006. március 3-i napi munkakezdés közötti időszakban a munkagép az alperesi telephelyről eltűnt.

A felperes feljelentése alapján a Budapesti Rendőr-Főkapitányság IX. Kerületi Rendőrkapitányság Bűnügyi Osztálya nyomozást kezdett, melyet a 2006. április 3-án kelt határozatával felfüggesztett. A 2006. március 3-i helyszíni szemle alapján a rendőrség megállapította, hogy az a terület (a B jelű telephely-rész), ahonnan a munkagépet eltulajdonították, fémkерítéssel van elkerítve a telephely többi részétől és egy kétszárnyú vaskapuvall zárható le. A vaskaput lakattal zárják, de sem a lakaton, sem a kapun és a kerítésen rongálás, illetve behatolás nyoma nem volt látható, azonban a vaskapu a sarkáról könnyedén leemelhető volt. A telephely-komplexum biztonsági őrének az őrhelye a Soroksági úti kapu közelében volt, ahonnan ez az elkerített hely nem látható. A nyomozás során a rendőrkapitányság a

munkagép tárgykörözését elrendelte, de a munkagép nem került elő.

A felperes 2005. november 14-én kötött vállalkozási szerződést a Budapest ... kerületi Önkormányzattal az .. kerület Sz. tér ... épülete felőli oldalának kertépítési rekonstrukciójára.

A felperes 2006. március 1-jén egyszerűsített vállalkozási szolgáltatási szerződést kötött Sz. Cs.-val nettó 4.800 Ft/óra gépbérlés és 10.500 Ft gépszállításra vonatkozóan a 2006. március 1. és december 31. közötti időszakra.

A felperes a Heves Megyei Bírósághoz 2006. április 20-án benyújtott keresetlevelében az alperes kötelezését kérte kártérítés címén az ellopott munkagép 6.000.000 forint ellenértékének és 1.393.200 Ft gépbérlési és szállítási díj (összesen: 7.393.200 forint) valamint késedelmi kamatai megfizetésére.

A felperes az elsőfokú eljárásban módosította a keresetét (45. sorszámú tárgyalási jegyzőkönyv), a munkagép értékét 4.813.000 forintban jelölte meg, így a kereseti követelését összesen 6.206.200 forint tőke összegben és járulékaiban, valamint perköltségben jelölte meg.

Az alperes a kereset elutasítását és felperes perköltségben való marasztalását kérte. Arra hivatkozott, hogy a felek közötti szerződéses kapcsolat megszűnt, a felperes nem szállította el a munkagépet, az alperes részéről szerződésszegő magatartás nem volt, a felperes kárát ismeretlen személy által elkövetett bűncselekmény okozta. Ezért az alperest kártérítési felelősség nem terheli, ugyanis az alperes úgy járt, ahogyan az általában elvárható, felróhatóság nála nem állapítható meg. Hangsúlyozta, hogy gondosan járt el, amikor a munkagépet a bérleményét képező zárt telephelyen helyezte el. Álláspontja szerint a felperes volt az, aki nem tanúsított gondos eljárást, mert a munkagépét fizikai biztonsági berendezésekkel nem látta el, arra riasztóeszközt nem szerelt fel, azt nem látta el indításgátlóval, és arra vagyonbiztosítási szerződést sem kötött. Véleménye szerint amennyiben az ismeretlen károkozó személye nem kerül felderítésre, úgy a kárt a felperesnek kell viselnie. A kereset összegszerűségét is vitatta, a perbeli munkagép forgalmi értékét 3.000.000 Ft + áfa összegben határozta meg.

Az elsőfokú bíróság a felek között a munkagép átszerelésére vonatkozóan létrejött vállalkozási szerződés (mely letéti elemet is tartalmazott, hiszen az alperes a munkagép őrzésére, majd visszaadására köteles volt) alapján az alperest a munkagép visszaadási kötelezettségének nem teljesítése miatt a Ptk. 318. §, 389. §, 462. § és a 339. § felhívása mellett kötelezte kártérítés megfizetésére.

Az elsőfokú bíróság megállapította, hogy az alperes a munkagépet nem őrizte meg, az őrzési időszak alatt a munkagép elhelyezése nem felelt meg az általában elvárható magatartás követelményének. Az alperes a birtokában lévő, a felperes

által a vállalkozási szerződés teljesítéséhez részére átadott nagyértékű munkagép őrzése során nem az elvárható gondossággal járt el. A teljes egészében átlátható, drótkerítéssel ellátott telephely illetéktelen személyek számára lehetővé tette, hogy a telephelyen őrzött értékekről információt szerezzenek, valamint semmiképp sem tekinthető elegendőnek az egy darab egyszerű lakattal ellátott, sarkairól különösebb erőfeszítés nélkül leemelhető vaskapu. Egyébként az alperesi telephelyről úgy lopták el a gépet, hogy sem a kerítést, sem a kaput megrongálni nem kellett. Így a telephely-részre való bejutás különösebb fizikai erőfeszítést nem igényelt.

Az elsőfokú bíróság álláspontja szerint az alperes felelőssége szempontjából annak volt jelentősége, hogy az alperes a perbeli munkagép védelmét sem éjszakai gondnok, sem egyéb alkalmazott, sem szerződéses őrző-védő szolgálattal nem biztosította, hanem kizárólag csak egy lakattal ellátott kapuval, mely egy olyan telephely ingatlan részét képezi, amelyre idegeneknek a bejárás nincs akadályozva a G. útról napközben az esti órákig, illetve a telep-rész nagy valószínűséggel a S. úti bejáratról is megközelíthető. Az elsőfokú bíróság a kár mértékeként Gy. I. igazságügyi szakértő módosított szakvéleményét fogadta el 4.813.000 forint összegben, amelyre a felperes az eredetileg 6.000.000 forintra előterjesztett igényét módosította, míg az alperes azt nem fogadta el, hanem 3.000.000 forint + áfa értékben határozta meg.

Az elsőfokú bíróság alaptalannak tekintette a felperesnek azt a hivatkozását, hogy az ellopt munkagép helyett kellett másik BOBCAT munkagépet bérelnie. A felperes képviselői ugyanis 2006. március 3-án szereztek tudomást a munkagép ellopásáról, és a felperes már ezt megelőzően, 2006. március 1-jén megkötötte a szerződést Székely Csabával. Így egyértelmű, hogy a felperes egy másik BOBCAT munkagép bérbevételére nem azért kényszerült, mert az alperes gondatlan őrzése miatt ellopták a saját munkagépét, hanem azért, mert 2006. március 1-jén már tisztában volt azzal, hogy a saját BOBCAT munkagépe alkalmatlan a hidraulikus bontókalapács felszerelésére, és saját munkagépével az elvállalt munkákat elvégezni nem tudja. Tehát a 2006. március-i gépbérleti szerződés létrejöttének valós oka az volt, hogy a felperes nem rendelkezett az általa elvállalt munkák elvégzésére alkalmas BOBCAT munkagéppel, így ezt a kárigényt, mint alaptalant, az elsőfokú bíróság elutasította.

Az elsőfokú bíróság a kamat fizetésére a Ptk. 301/A. §-a alapján, a perköltség viselésére a Pp. 81. §-a alapján kötelezte az alperest. A felperes keresete eredetileg 7.393.200 Ft összegű volt, ebből 4.813.000 Ft erejéig lett pernyertes, így a felperes javára arányosan 111.640 forint ügyvédi munkadíj, valamint az általa előlegezett szakértői díj arányos részeként 19.040 forint, továbbá a lerótt illetékből 288.780 Ft, mindösszesen 419.460 forint összegű perköltséget határozott meg.

Az ítélet ellen mind a felperes, mind az alperes fellebbezéssel élt.

A felperes a fellebbezésében az elsőfokú ítélet részbeni megváltoztatását és az alperes további 1.393.200 forint összeg és kamatainak a megfizetésére kötelezését

kérte. Véleménye szerint a BOBCAT munkagép bérlésével kapcsolatban felmerült kárösszeg is megilleti a felperest. Előadta, hogy 2006. március 1-jén a felperes képviselőjében F. I. megjelent, de az alperes a szerelést nem tudta elvégezni. A munkagép visszaszolgáltatásának időpontja bizonytalanná vált, így a felperesnek ahhoz, hogy az V. kerületi Önkormányzattal kötött vállalkozási szerződésének eleget tudjon tenni, másik munkagépet kellett bérelnie. Tény, hogy a felperes a munkagép ellopását megelőzően kötött bérleti szerződést, de az alperes a munkagépet nem tudta visszaszolgáltatni, ezért kellett a felperesnek a másik gépet továbbiakban is bérelnie. A másik munkagép bérlésére pedig 2006. március 6-tól került sor. Az ebből eredő kárának mértékét számlával és szerződéssel igazolta. Ezek és a gépnapló alapján a Ptk. 355. § (4) bekezdésére hivatkozva kérte a gépbérlettel kapcsolatban felmerült költségek megtérítésére is kötelezni az alperest.

Az alperes az elsőfokú ítélet megváltoztatását és a kereset teljes elutasítását, valamint felperes perköltségben való marasztalását kérte. Álláspontja szerint az elsőfokú ítélet a jogalap tekintetében nem megalapozott, a Ptk. 339. § (1) bekezdés második fordulatra hivatkozott. Véleménye szerint a felperes nem bizonyította az alperesi magatartásnál a felróhatóságot, így az alperes mentesül a kártérítési felelősség alól. Kifejtette, hogy az alperes úgy járt el, ahogyan az az adott helyzetben általában elvárható, a munkagépet zárt telephelyen helyezte el, ahová csak illetéktelenül lehetett bejutni. A felperes kárát ismeretlen harmadik személy által elkövetett bűncselekmény okozta, amelynek bekövetkeztéért felelősség nem terheli. Hangsúlyozta, hogy éppen a felperes nem tanúsított gondos eljárást, nem kötött a munkagépre vagyonbiztosítást, arra nem szerelt riasztót, nem látta el indításgátlóval és nem kötött vagyonbiztosítási szerződést. Ezen kívül a perben beszerzett szakvéleményt megalapozatlannak értékelte, mivel a szakértő nem a per tárgyává tett munkagépet vizsgálta, hanem egy lényegében típusazonos munkagépet, amely 2005. évi modell volt, de annak további adatai nem voltak ismertek.

A felperes a fellebbezési ellenkérelmében az alperes által fellebbezett (4.813.000 Ft és járulékaira vonatkozó) ítéleti rendelkezés helybenhagyását, valamint az alperes perköltségben marasztalását kérte. A saját fellebbezését fenntartva részletesen kifejtette, hogy az alperes a munkagép őrzését, megfelelő védelmét nem biztosította. Kiemelten hivatkozott a nyomozati jegyzőkönyvben rögzítettekre és K. J. biztonsági őr tanúvallomására.

A fellebbezések megalapozatlanok.

Az elsőfokú bíróság a tényállást helyesen állapította meg, és helyes az érdemi határozata is.

A Ptk. 389. §-ában szabályozott, a felek által létrejött vállalkozási szerződésnek része volt az is, hogy az alperes a BOBCAT típusú munkagép átszereléséhez azt

birtokba veszi és a munkákat a saját telephelyén végzi el, tehát gondoskodik a munkagép megfelelő őrzéséről is. Az alperesnek ezen őrzési kötelezettsége mindaddig fennáll, amíg a felperes ésszerű idő alatt vissza nem veszi a munkagépet a vállalkozási szerződés megszűnését követően. Az iratokhoz csatolt rendőrségi jegyzőkönyvek, valamint a perben meghallgatott tanúk tanúvallomásainak értékelése alapján az elsőfokú bíróság helytállóan állapította meg, hogy az alperes az őrzési kötelezettségének nem megfelelően tett eleget, amellyel okozati összefüggésben keletkezett a felperes kára. Az alperes - a munkagép megfelelő őrzésének elmulasztásából eredő - kártérítési felelőssége szempontjából nincs jelentősége annak, hogy a felperes a munkagépre kötött-e vagyonbiztosítási szerződést, és a munkagépnek volt-e riasztója vagy el volt-e látva indításgátlóval. A peres felek a munkagép visszaszolgáltatását illetően konkrétan meghatározott időpontban nem állapodtak meg, a felperes ésszerű határidőn belül jelentkezett a munkagépért. Így módon a Ptk. 318. § (1) bekezdése és a 339. §-a megfelelő alkalmazásával az alperes köteles az eltulajdonított munkagép értékét a felperes részére megtéríteni, az alperes a kártérítési felelősség alól nem mentesült. Az eltulajdonított munkagép értékét az elsőfokú bíróság a korrigált szakértői vélemény alapján helytállóan állapította meg, és az elsőfokú bíróság helytállóan marasztalta az alperest az eltulajdonított munkagép értékének megfelelő kártérítési összegben.

A vállalkozási szerződésben vállalt átszerelési szolgáltatás nem-teljesítése miatt az alperesnek további kártérítési kötelezettsége nem keletkezett. Az elsőfokú bíróság helytállóan utalt arra, hogy a felperest nem illeti meg a 2006. március 1-jén megkötött gépbérleti szerződéssel kapcsolatban felmerült bérleti díj és szállítási díj címén megjelölt összeg. A felperes és a Budapest .. kerületi Önkormányzat között 2005. november 14-én létrejött szerződés, valamint a felperes és Sz. Cs. között 2006. március 1-jén létrejött szerződés nem hozható egyértelműen összefüggésbe a felperesi munkagép 2006. március 2-ről 3-ára virradó éjszaka alatt történt eltulajdonításával. Ezért helytálló az elsőfokú bíróság ezen felperesi kereseti kérelmet elutasító rendelkezése is.

A felek az elsőfokú bíróság által megállapított késedelmi kamat mértékét és a kamatfizetés kezdő időpontját illetően fellebbezéssel nem éltek, így a Pp. 253. § (2) bekezdése alapján a Fővárosi Ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletének nem fellebbezett részét nem érintve a fellebbezett rendelkezéseit helybenhagyta.

Mind a felperes, mind az alperesi fellebbezés megalapozatlan volt, ezért a fellebbezési értékek figyelembevételével a Pp. 81. § (1) bekezdése és a 239. §-a alkalmazásával kötelezte a Fővárosi Ítéltábla az alperest a felperes javára fellebbezési részperköltségként ügyvédi munkadíj megfizetésére a 32/2003. (VIII. 22.) IM rendelet 3. § (5) bekezdése alapján.

Budapest, 2008. január 16.

. Koday Zsuzsanna s.k.

a tanács elnöke

Dr. Molnár József s.k.
s.k.

előadó bíró

Tamáné dr. Nagy Erzsébet

bíró

A kiadmány hitelül:
bíróági tisztviselő